

Inleiding

Deze Pensioenblik geeft u informatie over:

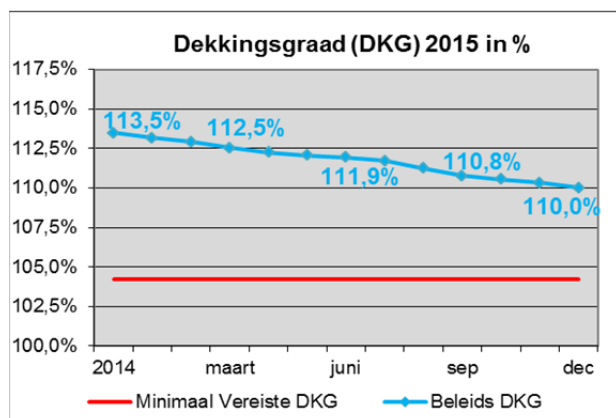
- het jaarverslag 2015;
- de laatste ontwikkelingen in 2016;
- verandering in de pensioenregeling.

Samenvatting van het jaarverslag

Financiële positie TDV in 2015

De beleidsdekkingsgraad daalde van 113,5% per ultimo 2014 naar 110% per ultimo 2015.

In 2015 heeft DNB de rente waar pensioenfonds met moeten rekenen twee keer aangepast. Deze aanpassingen zijn de reden voor de daling van de dekkingsgraad.



De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraden van de laatste 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is maatgevend voor de financiële positie van het fonds.

De beleidsdekkingsgraad per ultimo 2015 lag boven 104,2% (minimaal vereiste dekkingsgraad). Omdat de beleidsdekkingsgraad onder 123% lag (vereiste dekkingsgraad) bevond TDV zich eind 2015 in de situatie van een reservetekort.

Zie voor nadere uitleg ook pagina 3.

Herstelplan

TDV komt naar verwachting tijdig uit herstel.

Omdat TDV een reservetekort heeft, moet het bij De Nederlandsche Bank (DNB) een zogenaamd herstelplan indienen. In het herstelplan moet worden aangetoond dat TDV binnen 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Indien dit niet zo zou zijn, moeten pensioenen mogelijk verlaagd worden.

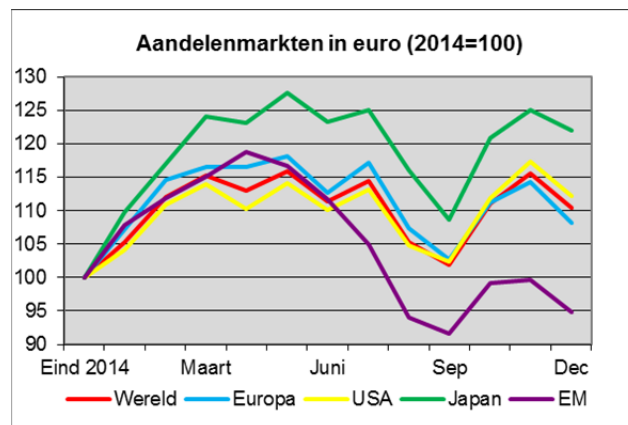
Per 1 juli 2015 is een nieuw herstelplan bij DNB ingediend. Uit dit herstelplan kwam naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting in 2018 boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. Dit is ruimschoots binnen de termijn van 10 jaar. Per 31 maart 2016 moest weer een herstelplan bij DNB ingediend worden,

gebaseerd op de financiële situatie per eind 2015. Ook uit dit herstelplan komt naar voren dat de beleidsdekkingsgraad naar verwachting binnen de termijn van 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad uitkomt. DNB heeft met beide herstelplannen ingestemd.

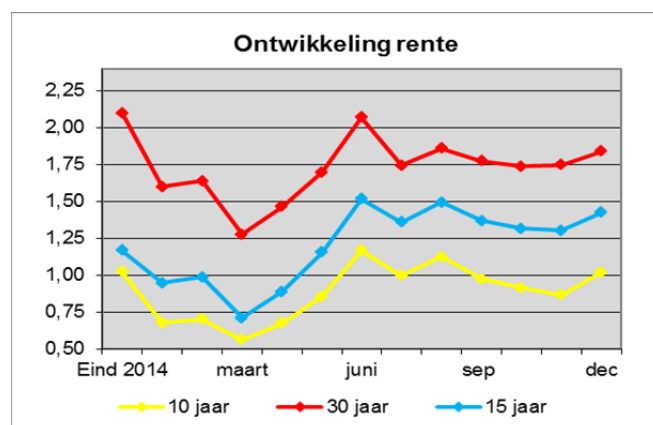
Beleggingen

Aandelen gestegen, rente niet veel veranderd.

Aandelenbeurzen begonnen het jaar sterk, vielen in de zomer terug en veerden aan het eind van het jaar weer op. De Japanse beurs presteerde het best, de beurzen van opkomende markten (EM) deden het slecht (o.a. door lage grondstoffenprijzen).



In de eerste paar maanden van het jaar daalde de rente als gevolg van de start van het opkoopprogramma van obligaties door de Europese Centrale Bank (ECB). In het voorjaar draaide de beweging om en steeg de rente. Nadien stabiliseerde de rente zich op een niveau rond of iets boven het niveau van het begin van het jaar (m.u.v. de rente op looptijden van 30 jaar of langer).



Beleggingsresultaten

TDV behaalde in 2015 een beleggingsresultaat van 1,2% (2014: 15,4%).

Door de (lichte) stijging van de rente werd op de rente-afdekking (matching-portefeuille) een negatief rendement van -2,7% (2014: 23%) behaald. De gewone portefeuille (return-portefeuille) boekte een positief resultaat van 3% (2014: 7%). Aandelen behaalden het hoogste rendement (6,6%, 2014: 9,9%). Het rendement op vastgoed was negatief (-0,7%, 2014: 7,2) door een forse afboeking op de directe vastgoedportefeuille.

Het behaalde rendement was lager dan het rendement van de normportefeuille (2,3%). De normportefeuille is een richtlijn voor het fonds (ook wel benchmark genoemd). Dit is veroorzaakt door de renteaanpassingen van DNB. Hierdoor daalde de rente die DNB toepast voor de waardering van de verplichtingen (TV), terwijl de marktrente licht gestegen is. Als gevolg hiervan presteerde de matching-portefeuille minder goed dan de normportefeuille.

Het rendement van de return-portefeuille was gelijk aan dat van de normportefeuille. Binnen de return-portefeuille deden aandelen en overige beleggingen het beter dan de benchmark. De vastgoedportefeuille presteerde minder goed door de eerder genoemde afwaardering van het directe vastgoed.

Beleggingscategorie	Rendement	Index	Rendement
	2015		norm 2015
Matching-portefeuille	-2,7	50% Stijging van de TV	-0,2
Return-portefeuille	3,0	TDV Strategische Benchmark	3,0
Overige beleggingen	0,8	1 jaars-rente	0,2
TDV Aandelen	6,6	TDV Aandelen Benchmark	4,2
TDV Vastgoed	-0,7	TDV Vastgoed Benchmark	4,9
TDV Portefeuille	1,2	TDV Strategische Benchmark	2,3

Risicohouding

De kans op een verlaging van het pensioen van meer dan 15% over een periode van 15 jaar mag maximaal 5% bedragen.

Per 1 januari 2015 is de Wet aanpassing financieel toetsingskader (nFTK) in werking getreden. In het jaarverslag worden de belangrijkste veranderingen kort samengevat. Een belangrijk element van de wet is dat pensioenfondsen ernaar dienen te streven om van de diverse organen van het pensioenfonds zoveel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de doelstellingen, het ambitieniveau van de toeslagverlening (indexatie) en de risicohouding. In goed overleg met de Group Ondernemingsraad van Ardagh Metal Packaging Netherlands B.V. en het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds heeft TDV de risicohouding kunnen vaststellen. Partijen zijn overeengekomen dat de kans op een verlaging van het pensioen van meer dan 15% over een periode van 15 jaar (gemiddeld 1% per jaar) maximaal 5% mag bedragen.

Fiscale wetgeving en pensioenregeling

Verhoging van de pensioenleeftijd van 65 jaar naar 67 jaar.

In 2015 is de fiscale ruimte voor de pensioenopbouw verder ingeperkt. Als gevolg hiervan is besloten om de pensioenrichtleeftijd te verhogen van 65 jaar naar 67 jaar. De franchise (€ 13.753) en de pensioenopbouw (1,84%) zijn niet veranderd.

Toeslagen (indexatie)

In 2015 (en 2016) geen toeslagverlening (ook wel indexatie genoemd).

Het toeslagbeleid is bij TDV voorwaardelijk. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks besluit of en in hoeverre pensioenaanspraken en pensioenrechten worden aangepast.

Gezien de financiële positie van TDV, heeft het bestuur besloten de pensioenaanspraken en pensioenrechten per 1 januari 2015 niet te verhogen.

De cao loonstijging over 2014, het uitgangspunt voor de toeslagverlening per 1 januari 2015 voor de actieve deelnemers, bedroeg 1,86%.

De prijsstijging in de maand juli 2014 ten opzichte van het vorige jaar, het uitgangspunt voor de toeslagverlening voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers per 1 januari 2015, bedroeg 0,90%.

Omdat de financiële positie niet toereikend was, zijn per 1 januari 2016 de pensioenaanspraken en pensioenrechten ook niet verhoogd. Het bestuur kent geen toeslagen toe indien de beleidsdekkingsgraad 110% of lager is.

Uitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in 2015 € 157 (2014: € 145).

De pensioenuitvoeringskosten zijn in 2015 licht gestegen. Door de afname van het aantal deelnemers zijn de uitvoeringskosten per deelnemer sterker gestegen dan de totale uitvoeringskosten. In 2015 is TDV overgestapt naar een nieuw pensioenadministratiepakket. Voor deze overgang zijn in 2014 en 2015 kosten gemaakt die in principe éénmalig zijn. Deze éénmalige kosten komen uit op ongeveer € 30 per deelnemer.

De vermogensbeheerkosten zijn gestegen doordat de advieskosten voor het vermogensbeheer gestegen zijn. Door de stijging van het vermogen zijn de vermogensbeheerkosten als percentage van het vermogen wel lager dan in 2014.

De transactiekosten (dit betreft kosten van transacties in de beleggingsportefeuille) hangen nauw samen met de activiteiten binnen de portefeuille en kunnen van jaar tot jaar behoorlijk schommelen.

	Per deelnemer in euro per jaar	
	2015	2014
Pensioenuitvoeringskosten	157	145
	In % gemiddeld vermogen	
Vermogensbeheerkosten	0,39%	0,41%
Transactiekosten	0,06%	0,08%

Premie

De premie was in 2015 (23,8%) lager dan in 2014 (25,6%). Premie in 2016 hoger (26,9%). Voor werknemers premie vrijwel onveranderd.

TDV heeft voor de bepaling van de premie gekozen voor de methode van de 10-jaars gemiddelde rente, dat wil zeggen het gemiddelde van de rentetermijnstructuur over de voorafgaande 120 maanden. De hoogte van de op deze manier berekende premie kwam voor 2015 uit op 23,8%. Dit percentage was lager dan in 2014 (25,6%). De daling komt doordat de 10-jaars gemiddelde rente die gebruikt is voor de premie van 2015 iets hoger was dan de rente voor de premie van 2014. Een hogere rente, betekent een lagere premie.

In principe wordt de premie voor de helft door de werkgever betaald en voor de helft door de werknemer.

Hierbij geldt dat de werknemersbijdrage niet hoger zal zijn dan de bijdrage die werknemers bij het bedrijfstakpensioenfonds PME betalen. Als gevolg hiervan was de bijdrage van de werknemer in 2015 gemiddeld 11,3%. In 2016 bedraagt de totale premie 26,9% van de pensioengrondslag. De stijging is veroorzaakt doordat de 10-jaars gemiddelde rente die gebruikt wordt voor de premie van 2016 lager was dan die voor de premie van 2015. De premie voor werknemers is vrijwel hetzelfde als in 2015.

Ontwikkelingen in 2016

AOW

Per 1 juli verhoging AOW-leeftijd naar 65 jaar en 9 maanden.

Per 1 juli is de AOW-leeftijd verhoogd van 65 jaar en 6 maanden naar 65 jaar en 9 maanden. Meer informatie kunt u vinden op www.svb.nl.

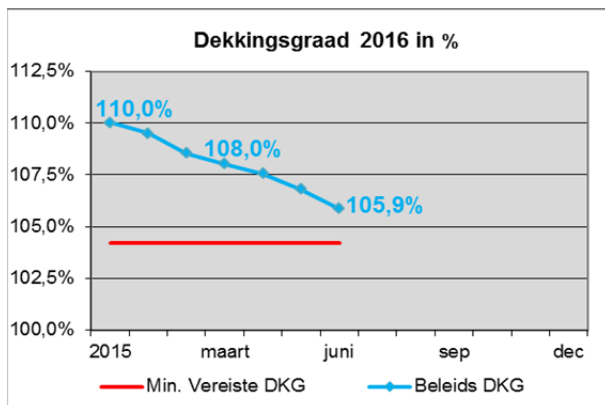
Financiële positie in 2016

In het eerste halfjaar van 2016 is de beleidsdekkingsgraad gedaald van 110% naar 105,9%.

Aandelenmarkten daalden in de eerste helft van het jaar. Lagere grondstoffenrijzen (in de eerste maanden van het jaar) en Brexit waren hier de oorzaak van. De rente daalde fors en veel obligaties hebben nu een negatieve rente.

Door de daling van de rente werd op obligaties een positief resultaat behaald. Het rendement op aandelen was negatief.

De daling van de rente was ongunstig voor de dekkingsgraad.



Actuele informatie en Pensioen 1-2-3

Actuele informatie over TDV kunt u vinden op de website www.sptdv.nl.

Veel informatie op de website is opgenomen in een nieuwe informatievorm, **Pensioen 1-2-3**.

Pensioen 1-2-3 geeft u informatie over de belangrijkste onderdelen van onze pensioenregeling. Laag 1 informeert u in beknopte vorm over de belangrijkste elementen van de pensioenregeling. In laag 2 wordt dieper ingegaan op de informatie uit laag 1. Laag 3 bevat vervolgens documenten als het pensioenreglement, de statuten en **het jaarverslag**.

Betaaldata pensioenen

Vanaf juli worden pensioenen eerder uitbetaald.

Onze pensioenen worden normaal gesproken maandelijks uitbetaald op de 25^e. Sinds kort doet zich de uitzonderlijke situatie voor dat TDV de bank rente moet betalen voor geld dat TDV op de rekening bij de bank heeft staan (negatieve rente)! Op grond hiervan is besloten om de pensioenen een aantal werkdagen eerder te gaan uitbetalen (rond de 20^e).

Veranderingen in de pensioenregeling

In 2016 zijn enkele (kleine) veranderingen in het pensioenreglement aangebracht. Deze veranderingen komen voort uit veranderingen die PME heeft doorgevoerd.

- Vanaf 1 januari 2016 is het mogelijk om de pensioeningangsdatum uit te stellen tot uiterlijk 5 jaar na de AOW-datum (dat was voorheen 70 jaar).
- Voor deelnemers die op of na 1 januari 2016 werkloos zijn geworden, geldt met betrekking tot vrijwillige deelname:
 - De wachttijd van 180 dagen is komen te vervallen. Dit betekent dat de pensioenopbouw tegelijkertijd ingaat met de WW-uitkering, direct aansluitend aan het dienstverband.
 - TDV neemt 50% van de pensioenpremie voor zijn rekening. De deelnemer betaalt de resterende 50% van de premie.
- Als een deelnemer meer dan 80% arbeidsongeschikt is verklaard, dan wordt de pensioenopbouw voortgezet voor 70%. Dit was voorheen 75%. Voor deelnemers die op 1 januari 2016 al meer dan 80% arbeidsongeschikt waren, heeft dit geen gevolgen en blijft de pensioenopbouw 75%.
- Met ingang van 1 januari 2017 wordt de ingangsdatum van het nabestaandenpensioen verschoven van de maand van overlijden naar de maand volgend op de maand van overlijden van de deelnemer, dus een maand later.

Voor vragen kunt u bij het pensioenbureau terecht. Het pensioenbureau is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur op telefoonnummer 0570 – 682116 of per e-mail via info@sptdv.nl.

Gebruikte begrippen

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad geeft aan hoe groot de **bezittingen** van het fonds zijn ten opzichte van alle pensioenbetalingen (dit zijn de **verplichtingen** van het fonds). Als de dekkingsgraad 100% bedraagt, heeft TDV precies genoeg middelen om alle toekomstige pensioenbetalingen te kunnen verrichten.

De **beleidsdekkingsgraad** is het gemiddelde van de maandelijkse dekkingsgraad over een periode van de laatste 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is maatgevend voor de financiële positie van het fonds.

$$\text{Dekkingsgraad} = \frac{\text{Bezittingen}}{\text{Verplichtingen}} \times 100\%$$

Dekkingstekort en reservetekort

Een pensioenfonds heeft een **dekkingstekort** indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de **Minimaal Vereiste Dekkingsgraad (MVDG)**. Bij TDV ligt de MVDG op 104,2%.

Een pensioenfonds heeft een **reservetekort** indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de **Vereiste Dekkingsgraad (VDG)**. Bij TDV lag de VDG per eind 2015 op 123,0%.

De MVDG en VDG kunnen per jaar verschillen.

Meerjarenoverzicht

		2015	2014	2013	2012	2011
Aantal verzekerden per 31 december						
Deelnemers		970	996	1.032	1.021	1.056
Gewezen deelnemers		1.827	1.887	1.946	2.038	2.068
Pensioengerechtigden		2.960	3.055	3.147	3.229	3.287
		5.757	5.938	6.125	6.288	6.411
Pensioenen (x € 1.000)						
Premies en koopsommen		6.942	6.721	8.050	7.422	5.937
Pensioenuitkeringen		19.008	19.823	19.769	19.709	19.499
Pensioenvermogen¹⁾						
Technische voorzieningen ²⁾		486.997	493.844	441.043	427.399	375.574
Eigen Vermogen		452.597	441.659	388.924	406.002	383.948
Dekkingsgraad		34.400	52.185	52.119	21.397	-8.374
Vereiste dekkingsgraad		107,6%	111,8%	113,4%	105,3%	97,8%
Beleidsdekkingsgraad		123,0%	115,8%	116,2%	116,5%	117,2%
		110,0%	113,5%			
Beleggingen (x € 1.000)						
Belegd vermogen		484.209	492.085	438.750	424.318	373.192
Beleggingsopbrengsten ³⁾						
- Direct		14.721	12.563	23.166	18.984	18.220
- Indirect		-7.355	54.844	3.336	46.702	11.430
Totaal beleggingsresultaat		1,2%	15,4%	6,0%	17,5%	8,3%
	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Pensioenuitvoeringsgegevens (x € 1)						
Franchise	13.753	13.753	13.753	15.137	14.824	14.511
Pensioenpremie Ardagh						
Ouderdompensioen (% van pensioengrondslag)	26,9%	23,8%	25,6%	32,7%	31,25%	26,4%
Pensioenpremie Ardagh Services Netherlands B.V.	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	26,0%	22,5%
Toeslagen per 1 januari						
- Deelnemers Ardagh	0,00%	0,00%	1,25%	0,0%	0,0%	0,0%
- Gewezen deelnemers	0,00%	0,00%	1,25%	0,0%	0,0%	0,0%
- Pensioengerechtigden	0,00%	0,00%	1,25%	0,0%	0,0%	0,0%

1) Pensioenvermogen is het totaal aan activa minus de schulden.

2) De technische voorzieningen zijn inclusief de voorziening voor de regeling Sociaal Plan en de voorziening voor herverzekerde rechten en is gebaseerd op de nominale marktrente per 31 december van het betreffende jaar.

3) Vanaf 2013 heeft er een verandering plaatsgevonden in de verdeling tussen directe- en indirecte beleggingsopbrengsten. Derhalve is er geen aansluiting met voorgaande jaarverslagen.